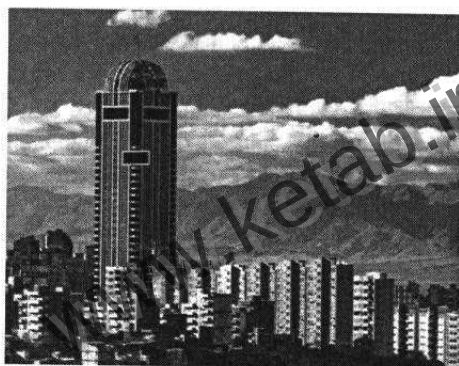

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حسابداری مدیریت

با رویکرد کارآفرینی در دانشگاه

تألیف

دکتر مهدی زینالی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

جواد میرزائی نصیرآباد

دانشجوی دکتری حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

سرشناسه	زینالی، مهدی؛ ۱۳۶۱.
عنوان و پدیدآور	حسابداری مدیریت با رویکرد کارآفرینی در دانشگاه/تألیف مهدی زینالی، جواد میرزائی نصیرآباد.
مشخصات نشر	تبریز: دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۲۰۳ ص.
فروست	دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، ۲۹۳؛ حسابداری ۷
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۶۳۳۷-۷ - ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۶۳۳۷-۷ - ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۶۳۳۷-۷
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبا
موضوع	کتابنامه: ص. [۲۰۱] - ۲۰۳.
موضوع	حسابداری مدیریت
موضوع	کارآفرینی
موضوع	اقتصاد دانش بنیان
موضوع	دانشگاه‌ها و مدارس عالی -- جنبه‌های اقتصادی
	Universities and colleges -- Economic aspects
شناسه افزوده	میرزائی نصیرآباد، جواد، ۱۳۶۵ -
شناسه افزوده	دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز
رده‌بندی کنگره	HF ۵۶۵۷/۴
رده‌بندی دیویی	۶۵۸/۱۵۱۱
شماره کتابخانه ملی	۷۶۷۴۰۲۹

عنوان کتاب	حسابداری مدیریت با رویکرد کارآفرینی در دانشگاه
مؤلف	دکتر مهدی زینالی و جواد میرزائی نصیرآباد
ناشر	دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز
تاریخ نشر	۱۴۰۰
نوبت چاپ	اول
تیراژ	دوهزار جلد
چاپ	دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۶۳۳۷-۷ = ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۶۳۳۷-۷ - ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۶۳۳۷-۷
قیمت	۷۵۰/۰۰۰/- ریال

مرکز پخش و فروش: تبریز، مجتمع دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، کتابسرای دانشگاه

کد پستی ۵۱۵۷۹۴۴۰۲۳ تلفن ۰۴۱۳۱۹۶۶۲۳۰

حق چاپ برای دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز محفوظ است

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱۱	پیشگفتار
۱۵	فصل اول: حسابداری مدیریت و شرکت های کارآفرین دانشگاهی
۱۵	۱-۱ مقدمه
۱۶	۲-۱ حسابداری مدیریت
۱۸	۱-۲-۱ کارآفرینی
۱۹	۲-۲-۱ سرمایه معنوی
۲۱	۳-۱ کارآفرینی شرکت
۲۲	۴-۱ کارآفرینی دانشگاه
۲۳	۵-۱ حسابداری مدیریت و کارآفرینی
۲۴	۶-۱ حسابداری مدیریت و اقتصاد دانش بنیان
۲۶	۷-۱ دارایی های نامشهود
۲۷	۸-۱ اقتصاد دانش بنیان و دارایی های نامشهود
۲۸	۹-۱ خلاصه فصل اول
۳۰	۱۰-۱ سؤالات فصل اول

فصل دوم: اقتصاد دانش بنیان و کارآفرینان دانشگاهی.....	۳۱
۱-۲ مقدمه.....	۳۱
۲-۲ اقتصاد دانش بنیان چیست؟.....	۳۲
۳-۲ ویژگی های اقتصاد دانش بنیان.....	۳۲
۴-۲ ضرورت ورود به اقتصاد دانش بنیان.....	۳۴
۵-۲ مهمترین شرایط بروز و ظهور شرکت های دانش بنیان.....	۳۶
۶-۲ اصلاحات و مفاهیم دانش بنیان.....	۳۷
۱-۶-۲ تحقیق و توسعه.....	۳۷
۲-۶-۲ طرح کسب و کار.....	۳۸
۳-۶-۲ سرمایه در گردش.....	۳۹
۴-۶-۲ سرمایه گذاری خطرپذیر.....	۴۰
۵-۶-۲ اختراع و نوآوری.....	۴۳
۶-۶-۲ شیوه های افزایش سطح فناوری.....	۴۴
۱-۶-۶-۲ روش های افزایش سطح فناوری.....	۴۴
۷-۶-۲ تجاری سازی.....	۴۵
۸-۶-۲ استارت آپ (شرکت های نوپا).....	۴۶
۷-۲ ایجاد شرکت های دانشگاهی دانش بنیان.....	۴۸
۸-۲ اقدامات دانشگاه های دولتی و دانشگاه آزاد اسلامی در توسعه اقتصادی دانش بنیان در کشور.....	۵۱
۹-۲ خلاصه فصل دوم.....	۵۴
۱۰-۲ سؤالات فصل دوم.....	۵۵
فصل سوم: حسابداری مدیریت؛ نقش آن در ایجاد شبکه های کارآفرین دانشگاه.....	۵۷
۱-۳ مقدمه.....	۵۷
۲-۳ حسابداری مدیریت و شرکت های فناور.....	۵۷
۳-۳ ساختار توسعه کارآفرینی.....	۶۰

۶۵	۴-۳ ایجاد شرکت های فارغ التحصیلان کارآفرین
۶۶	۵-۳ روند رو به رشد شرکت ها در طی دهه های متوالی
۷۰	۳-۵-۱ نازندرا پانتی، دانشگاه ماساچوست ۱۹۶۰
۷۱	۳-۵-۲ وایرت هانگ، دانشگاه ماساچوست ۱۹۷۹
۷۲	۳-۵-۳ چارلز ژانگ، دانشگاه ماساچوست ۱۹۹۴
۷۳	۶-۳ شبکه ی کارآفرینی استنفورد
۷۴	۳-۶-۱ دانشکده مهندسی
۷۳	۳-۶-۲ دانشکده حقوق
۷۶	۳-۶-۳ دانشکده بازرگانی
۷۹	۳-۶-۴ دانشکده پزشکی
۸۰	۷-۳ توسعه کارآفرینی دانشگاه ملی سنگاپور
۸۰	۸-۳ موسسه ی کمبریج - ماساچوست
۸۱	۹-۳ کارآفرینان جوان
۸۳	۳-۱۰-۱ دایان گریندانشگاه ماساچوست ۱۹۷۸
۸۱	۳-۱۰-۲ کارآفرینان سریالی
۸۴	۳-۱۱ بنیانگذاران دانشگاه ماساچوست و دوره های مهم آن
۸۶	۳-۱۲ خلاصه فصل سوم
۸۸	۳-۱۳ سوالات فصل سوم
۸۹	فصل چهارم: حسابداری مدیریت؛ نقش آن در منافع اقتصادی کارآفرینان دانشگاه
۸۹	۴-۱ مقدمه
۸۹	۴-۲ حسابداری مدیریت و ارزش آفرینی
۹۰	۴-۳ فرآیند انتقال تکنولوژی
۹۱	۴-۴ فرآیند تجاری سازی تکنولوژی
۹۳	۴-۴-۱ راه اندازی کسب و کار جدید

۹۳	۲-۴-۴ واگذاری به کسب و کار موجود
۹۳	۳-۴-۴ واگذاری حق امتیاز
۹۴	۴-۴-۴ تجاری سازی
۹۴	۵-۴-۴ درآمد
۹۴	۵-۴ چرخه‌ی درآمدزایی و تجاری سازی تکنولوژی
۹۶	۶-۴ تأثیر فناوری بر اقتصاد
۹۷	۷-۴ ترکیب صنعت و اثرات آن
۹۹	۸-۴ بازارهای جهانی
۱۰۰	۹-۴ ثبت اختراعات و هزینه پژوهش در ماساچوست
۱۰۱	۱۰-۴ مزیت و موانع رقابتی برای موفقیت
۱۰۲	۱۱-۴ تصمیم‌گیری درباره مکان‌یابی ایجاد شرکت در ماساچوست
۱۰۳	۱۲-۴ سرمایه تأسیس استارت آپ‌ها
۱۰۴	۱۳-۴ مثال موردی: ایروان جاکوبز و اندرو وریجی یک گروه دوتایی از کارآفرینان کالیفرنیا
۱۰۶	۱۴-۴ خلاصه فصل چهارم
۱۰۷	۱۵-۴ سؤالات فصل چهارم

فصل پنجم: حسابداری مدیریت؛ نقش آن در ارائه خدمات و برنامه‌های توسعه کارآفرینی

۱۰۹	۱-۵ مقدمه
۱۱۰	۲-۵ حسابداری مدیریت و برنامه‌های توسعه کارآفرینی
۱۱۲	۳-۵ مسابقات کارآفرینی
۱۱۲	۱-۳-۵ مسابقه‌های BP
۱۱۳	۲-۳-۵ مسابقه‌ی کارآفرینی رقابت اجتماعی دانشگاه استنفورد
۱۱۳	۳-۳-۵ مسابقه‌ی کارآفرینی ایده‌های خلاق دانشگاه ماساچوست
۱۱۴	۴-۳-۵ جایزه کارآفرینی K ۱۰۰\$ دانشگاه ماساچوست
۱۱۴	۵-۳-۵ جایزه کارآفرینی مخترع برتر و دانشجویان دانشگاه ماساچوست

۱۱۵	۴-۵ دوره‌ها و تجربه‌های آموزشی دانشگاه ماساچوست
۱۱۶	۵-۵ مشاوره
۱۱۸	۶-۵ شبکه‌ها
۱۱۸	۵-۶-۱ شبکه‌ی سرمایه‌گذاران در دانشگاه ماساچوست
۱۱۹	۵-۶-۲ شبکه‌ی تک لینک در دانشگاه ماساچوست
۱۲۰	۷-۵ برنامه‌های ابتکاری
۱۲۱	۵-۸ برنامه‌های انگیزشی در دانشگاه کمبریج
۱۲۲	۵-۹ از ایده تا محصول
۱۲۲	۵-۹-۱ برنامه‌ی تیم اختراع
۱۲۵	۵-۹-۲ برنامه پاداش‌های هیجانی
۱۲۵	۵-۹-۳ برنامه پاداش‌های نوآورانه
۱۲۶	۵-۱۰ تجاری‌سازی و مالکیت معنوی
۱۲۷	۵-۱۱ تصمیم درباره راه‌اندازی شرکت‌های نوپا
۱۲۸	۵-۱۲ خلاصه‌ی فصل پنجم
۱۲۹	۵-۱۳ سؤالات فصل پنجم

فصل ششم: حسابداری مدیریت؛ نقش آن در اکوسیستم رو به رشد کارآفرینی داخلی

۱۳۱	دانشگاه
۱۳۱	۶-۱ مقدمه
۱۳۲	۶-۲ حسابداری مدیریت و رشد کارآفرینی داخلی دانشگاه
۱۳۴	۶-۳ طرح و ابتکار فارغ‌التحصیلان؛ سمینارها و انجمن‌های دانشگاه
۱۳۴	۶-۳-۱ سمینارهای آغازین فارغ‌التحصیلان
۱۳۵	۶-۳-۲ انجمن شرکت دانشگاه ماساچوست
۱۳۸	۶-۳-۳ مثال موردی: فناوری داگلاس هارت
۱۳۹	۶-۴ مرکز کارآفرینی دانشگاه ماساچوست

پیشگفتار

سپاس مخصوص خدایی است که زیبایی های آفرینش را برای ما انتخاب کرد و روزی های پاکیزه را برای ما قرار داد و با توانایی ما با همه آفریدگان مسلط کرد و به قدرت او همه آفریدگان فرمانبر ما شدند و به بزرگواری او به سوی ما شتافتند.

در سال های اخیر توسعه ی کار آفرینی در دانشگاه ها بسیار مورد توجه قرار گرفته است. به طوریکه دیگر برون داد دانشگاه آموزش و پژوهش صرف نیست بلکه دانشگاه باید به فکر ایفای نقش ملموس خود در افزایش سطح رفاه جامعه باشد. خروجی های دانشگاه باید مطابق با نیازمندی های اجتماع بوده و منجر به ارائه ابداعات و نوآوری هایی شوند که به بهبود شرایط عمومی زندگی افراد کمک می کنند. حرکت به این سمت طبعاً مستلزم فراهم آوردن زمینه ها و بسترهای لازم و ایجاد تغییراتی متناسب با رسالت جدید در دانشگاه است. کار آفرین دانشگاهی، معمولاً افرادی با سوابق علمی درخشان هستند که با نظام مندی، خلاقیت، ایجاد تیم های تحقیقاتی و آزمایشگاهی موفق به کسب مهارتی بالا در حوزه کاری خود شده اند. این افراد، به منظور دستیابی به اهداف مدنظر خود (عموماً اهداف علمی و توسعه فناوری)، تمایل زیادی به بهره گیری از منابع اقتصادی خارجی دارند.

در عصری که کار آفرینی دانشگاهی به یک پارادایم مهم و کلیدی بدل گردیده و دانشگاه های نسل سوم که با خلق ثروت و ارزش افزوده شناخته می شوند، باید سیستم های دانشگاهی خط و مشی یک فعالیت تجاری را مشخص ساخته تا کارآفرینان در چهارچوب این خط و مرزها فعالیت نمایند. بدیهی است که در فرآیند انتقال فناوری توجه به این ویژگی ها در اولویت قرار دارد. منظور از

کارآفرین آکادمیک؛ یک استاد دانشگاه، یک دانشجوی دکتری و یا یک محقق پسا دکتری است که برای تجاری سازی نتایج تحقیقات خود اقدام به راه اندازی یک شرکت جدید می نماید. به عنوان مثال؛ جنبه های مختلفی از کارآفرینی که هنوز مورد مطالعه قرار نگرفته یکی از آنها ارتباط کارآفرینی با رشته حسابداری بوده که ممکن است با راه اندازی یک سیستم مالی سالم و با مدیریت منسجم شایسته تمجید باشد. در این کتاب، سعی بر این است تا از تلفیق دیدگاه حسابداری مدیریت و اقتصاد دانش بنیان مفاهیم کارآفرین دانشگاهی مورد مطالعه قرار گرفته و اهمیت آن در پیشبرد سیاست های تحقیقاتی کسب و کار تجزیه و تحلیل گردد.

بر این اساس، ضمن بررسی رویکرد اتخاذ شده از سوی دانشگاه های آمریکا، اروپا و آسیا مباحثی همچون فرایندهای کارآفرینی فارغ التحصیلان دانشگاهی با راه اندازی شرکت ها مورد بررسی قرار می گیرد. در کشور ایران الگوی مشابه در داخل دانشگاه ها کمتر وجود دارد، اما سه نوع فعالیت که تا حدودی مرتبط بودند شناسایی و به شرح زیر ارائه گردید؛ (۱) طرح مراکز رشد کسب و کار در دانشگاه های مختلف کشور، در این طرح عموماً شرکت های دانش محور ولی نه لزوماً دارای ارتباط ساختارمند با دانشگاه مستقر می شوند و در حال حاضر مهمترین مراکز حامی راه اندازی و شکل گیری کسب و کارها به شکل عملی هستند. (۲) طرح SBDC^۱ که با همکاری سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و چند دانشگاه منتخب اجرا می شود. (۳) مهیای شکل گیری پروژه "بررسی تجارب مشابه در زمینه شرکت های دانشگاهی" ایده ای بود که در مرکز کارآفرینی دانشگاه صنعتی شریف مبنی بر ایجاد گروه هایی از دانشگاهیان با هدف ایجاد و اداره کسب و کار مطرح گردید. از این رو با نمایان شدن نقش و اهمیت سیستم حسابداری مدیریت و احساس نیاز شرکت ها و واحدهای اقتصادی به این حرفه وجود بستر علمی لازم برای کاربرد شاخص های مهم آن در عرصه کارآفرینی ضرورت بیشتری یافته و این احساس، علاقه مؤلفان را بر آن داشته که کتاب حاضر را به رشته تحریر درآورند.

کتاب حاضر حاصل چندین سال تدریس و مطالعه کتب مختلف منتشر شده در زمینه حسابداری مدیریت و همچنین تجربیات عملی مؤلفان در عرصه کارآفرینی می باشد، البته این کار با صرف زمان بیشتری صورت گرفته است. در این کتاب ترکیب مناسبی از مباحث تئوری و

جنبه‌های کاربردی حسابداری مدیریت در ارتباط با کارآفرینی فارغ‌التحصیلان دانشگاهی مطرح گردیده است و از برخورد تک بعدی با مباحث اجتناب شده و در حد توان و ضرورت کوشش شده تا مطالب کتاب با نثر ساده و روان ارائه شود. لازم به ذکر است که در تألیف کتاب، از مقالات، کتب، کانون پتنت ایران، مراکز کارآفرینی، بررسی تجارب مشابه تأسیس شرکت‌های دانشگاهی شریف و از سایر منابع معتبر استفاده شده است. بنابراین هدف ما ارائه مطالب در خصوص معرفی دانشگاه‌ها، دوره‌ها و مراکز تحقیقاتی پیشقدم در این عرصه برای کسانی که علاقه و انگیزه کارآفرینی دارند طی ده فصل در حوزه تخصصی حسابداری مدیریت با موضوعات:

کارآفرینان دانشگاهی، ایجاد شبکه‌های کارآفرینی، کسب منافع اقتصادی، برنامه‌های توسعه کارآفرینی، رشد کارآفرینی داخلی دانشگاه، گسترش نهادهای کارآفرینی، ایجاد شرکت‌های زایشی با درآمد پایدار، مدل‌های تناوبی شرکت‌های زایشی دانشگاه، سازماندهی و نتایج ارزیابی‌ها می‌باشد.

در نهایت با تمام سعی و تلاش کوشش کردیم تا مطالب کتاب مفید و قابل استفاده باشد، با کمال تواضع اذعان داریم خالی از خطا و اشتباه نمی‌باشد و امیدواریم همچون گذشته از راهنمایی‌های ارزشمند اساتید بزرگوار و دانشجویان عزیز در خصوص رفع نواقص موجود در کتاب بهره‌مند شویم.

مهدی زینالی، جواد میرزایی نصیرآباد

1. Dr.zeynali@gmail.com

2. j.mirzaei1364@gmail.com